Ankenævnet for Forsikring

Den 3. juni 2015 blev i sag nr. 86492:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Hun klager ved sin repræsentant over, at selskabet har afvist fortsat at udbetale helbredsbetingede ydelser efter den 1/2 2014.

Selskabet har afvist at udbetale yderligere med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Selskabet har oplyst, at forsikringen berettiger til udbetaling og præmiefritagelse ved en erhvervsevnenedsættelse på halvdelen.

Klageren er født i 1969, og er uddannet cand.negot i 1997. Inden hendes sygemelding på grund af stress i november 2009, havde hun arbejdet i 10 år som salgs og indkøbskoordinator med en årlig bruttoløn før sygemelding på 386.400 kr.

Selskabet anerkendte at udbetale helbredsbetingede ydelser pr. 1/5 2010.

Af klagerens kommunale journal fremgår bl.a.:

"Arbejdsmarkedserfaringer
Dato: 15/10/12

Beskrivelse:
Pgl. har deltaget i afklarende virksomhedspraktik hos ... i perioden fra d. 18.08.12 - 19.10.12:

Arbejdsopgaver:
[Klageren] er i gang med at udarbejde detaljerede beskrivelser - flowdiagrammer - dels beskrivende generel produktionsgang, dels beskrivende detaljer i forhold til 11 kunder, hvor der stilles særlige krav til kvalitetssikring. [Klageren] beskriver i denne forbindelse arbejdsflowet fra ordremodtagelse over DPT til produktion - efterbehandling - forsendelse og fakturering. Dette betyder, at [klageren] først har læst eksisterende beskrivelser og herefter er på rundtur til medarbejdere, hvor hun taler med den enkelte medarbejder om dennes opgaver ift processen og efterfølgende beskriver og fastholder dette. Endelig form på produktet er ikke fastlagt, [klageren] har fået frie hænder til opgaven

Det fremgår af afsluttende opfølgningsnotat fra d. 05.10.12:
Pgl. oplyser, at hun efter psykologens anbefaling er gået ½ time ned i tid hver dag, så hun nu arbejder fra 9-12, 4 dage om ugen (fri onsdag). Fortæller, at hun får tiltagende hovedpine, svimmelhed og træthed, når hun når sin grænse, og hun synes det er bedre, efter hun er trappet ned med den ½ time.

Fortæller dog, at hun føler sig meget 'brugt' og føler at hun kæmper sig igennem forløbet og bliver mere og mere udmattet. I forhold til selve placeringen mener hun, at denne har været optimal, da det er et meget roligt sted, hvor hun ikke bliver stresset af larm og telefoner, der ringer.

... oplyser, at han oplever pgl. som meget selvkørende på en positiv måde, og pgl. arbejder med at udarbejde arbejdsflowskemaer. Dette kan være en ret kompliceret opgave at gå til, og det er kun fordi pgl. har erfaring og en god forståelse for processen, at det har kunnet lade sig gøre i praktikken.
... ser sig ikke i stand til at vurdere på effektiviteten, men vurderer at kvaliteten er fuldt tilfredsstillende. Arbejdsprøvningen ophører som planlagt udgangen af uge 42.

15/10/12
Pgl. har deltaget i virksomhedspraktik med henblik på afklaring af arbejdsevne på ... Universitet i perioden fra de. 23.01.12 – 20.04.12.

Det fremgår af afsluttende notat fra d. 12.04.12:

Vurdering
Opfølgning var aftalt at foregå på ... Universitet, således at der først var opfølgning med [klageren] alene og efterfølgende opfølgning, hvor daglig leder ... deltog.

... var blevet forhindret, hvorfor arbejdsgivers konkrete vurdering af forløb indhentes på anden vis. [Klageren] oplyste, at ... grundlæggende fandt at forløb havde været velfungerende.

Beskrivelse og vurdering af forløb:

Status på opgaveløsning.
[Klageren] har haft 3 opgavetyper i sekretariat på universitetet

1) Rugbrødsopgaver af praktisk karakter, hente kaffe, hente gæster, bestille mad, forefaldende opgaver for ...
2) Driftsopgaver med afgrænset ansvar og - principielt - uden deadlines
3) Udviklingsopgave.

[Klageren] oplyser, at 'rugbrødsopgaver' den sidste tid har været det helt dominerende. Der har været meget travlt og en daglig kollega har været sygemeldt i 3 uger. Det har således ikke været muligt - eller er lykkedes - fuldt ud at respektere [klagerens] skånehensyn, hvor det bl.a. fremgår, at hun ikke skal 'multitaske' eller have deadlines. [Klageren] fortæller, at hun har oplevet at kunne sige fra over for kolleger, men ikke overfor daglig leder, ..., som jævnligt er kommet med 'ad hoc' opgaver, som ikke var varslet. Der har således ikke været tale om en forudsigelig arbejdsdag.

Status / præstationer
[Klageren] fortæller at hun generelt får anerkendelse fra kolleger for sine opgaver. Generelt oplever [klageren] at være blevet bedre til at afpasse sine forventninger til sig selv til et realistisk niveau. Tilsvarende fortæller [klageren], at hun i forhold til hjemmet modsat tidligere nu oplever at kunne 'gå på kompromis med egne krav'. Fortæller som eksempel, at datter en dag fik et par ikke strøgne bukser på, hvilket tidligere ville være utænkeligt.

Udviklings- og driftsopgaver har [klageren] oplevet at have for lidt tid til, lige som hun oplever at daglig leder har et urealistisk forhold til, hvor lang tid opgaver tager.

Status / socialt
[Klageren] fungerer fortsat fint sammen med kolleger, og oplever stor anerkendelse, personligt som fagligt, mens hun finder forholdet til dgl. leder, ... anstrengt. Hun fortæller, at hun 'ville være langt mindre træt, hvis ikke ... var i huset, dels p.g.a. de løbende 'ad hoc' opgaver, dels fordi [klageren] oplever krav uafbrudt.

Status / fremmøde
Der har ikke været fravær i seneste periode

Status / arbejdstid
Dgl. arbejdstid har været fastholdt til 3½t i 4 dg/uge. [Klageren] oplyser, at hun i den konkrete sammenhæng har oplevet dette som 'max'. Hun har dage, hvor hun må hjem og sove om eftermiddagen og går fast tidligt i seng. Oplever, at hun ikke får lavet noget hjemme bortset fra de dage, hvor hun har fri - onsdage + weekend.

Samlet vurdering:
[Klageren] har magtet stillede arbejdsopgaver og haft en god kontakt til kolleger. [Klageren] vurderes i nogen grad at have haft vanskeligt ved at fungere i et måske mere hektisk miljø end ønskeligt og har oplevet vanskeligheder med at fungere sammen med en daglig leder, som [klageren] oplever stiller store og mindre forudsigelige krav uden at der er afsat den nødvendige tid til opgaver. [Klageren] fortæller, at hun har været på universitet i den måske travleste periode samtidig med at der i perioden er gennemført en større flytning til nye lokaler. Skånehensyn ses således ikke at have været respekteret fuldt ud. Det aftales at forløb stoppes ved planlagt ophør."

Af klagerens kommunale journal af 1/11 2012 fremgår bl.a.:

”Det vurderes ikke at kunne udelukkes, at der er udviklingsmuligheder ved at iværksætte

afklarende foranstaltninger og afprøve pgl. bredere i jobfunktioner af mere manuel og praktisk karakter.
Pgl.s skånehensyn er tildels blevet overholdt i seneste arbejdsprøvning, som er foregået i et roligt miljø og et arbejde uden deadlines. På den anden side må det antages, at selve arbejdsopgaven med at udarbejde flowdiagrammer har været krævende rent kognitivt, samtidig med at pgl. stiller høje krav dl egen formåen. Pgl. giver udtryk for, at hun ikke magter flere timer primært grundet træthed og hovedpine, og det vurderes ikke at kunne udelukkes, at der er mulighed for at opnå en større arbejdsevne indenfor mere manuel arbejde, hvor hverken omgivelser eller pgl. selv på forhånd har forventninger og krav, som på nogen måde kan sammenlignes med tidligere jobfunktioner eller uddannelse."

Af patientjournal af 25/3 2013 fra en psykiatrisk afdeling fremgår bl.a.:

"Konklusion og plan:
43-årig kvinde der tidl. i livet har været ganske arbejdsom, har stillet høje krav til sig selv og tilstræbt perfektion. Har haft stressende jobs, har inden hun fik børn været oppe på en ugentlig arbejdstid på 72 timer. Gennem de senere år reageret med flere og flere stress symptomer. Senest også udviklet mere regelrette depressive symptomer. Har været til samtale med privatpraktiserende psykiater samt psykolog. Har været til stresskonsulent. Først søgt beh. med tabt Efexor i maks. dosis, senest sat over på Noritren. På det seneste synes de depressive symptomer at være aftaget. Pt. beskriver dog vedvarende svære og invaliderende kognitive vanskeligheder. Der er desuden vedvarende psykisk og fysisk trætbarhed. irritabilitet, ængstelse. Svimmelhed, spændingshovedpine og vanskeligheder ved at slappe af.
Pt. fremtræder som nævnt ikke længere depressiv. Synes umiddelbart at opfylde kriterierne for neurasteni (kronisk belastningsreaktion).

Tentative diagnoser:
Foreløbig diagnose F48.0 Neurasteni.

Ordination af medicin:
Fortsætter foreløbig med
Tabl. Simvastatin 40 mg x I
Tabl. Metformin 2500 mg efter skema
Tabl. Noritren 125 mg

Øvrige ordinationer og foranstaltninger:
Ved samtalen i dag har vi gennemgået hvad stress og depression gør ved hjernen. Vi har gennemgået de kognitive funktioner og de vanskeligheder, pt. klart synes at have. Der er psykoedukeret omkr. beskyttende og vedligeholdende faktorer. Umiddelbart tænker jeg, pt. fortsat er svær invalideret af sine symptomer. Tænker at tiden måske kan bedre nogle af dem, derudover er der brug for markante skånehensyn. Jeg tænker ikke, yderligere medicinsk beh. kan ændre pts tilstand nævneværdigt. Vi drøfter muligheden af, at pts æf. evt. kommer ind til en orienterende samtale. Vi aftaler, jeg også lige drøfter sagen med egen læge, og at jeg derudover vil drøfte med mine kolleger, om de ikke er enige i ovenstående."

Ved brev af 12/12 2013 meddelte selskabet klageren, at udbetalingerne ville stoppe pr. 1/2 2014. Af brevet fremgår bl.a.:

"Ud fra oplysningerne vurderer vi, at din erhvervsevne ikke længere er nedsat i et sådan omfang, at du kan få invalidepension og præmiefritagelse. Derfor stopper udbetalingerne fra den 1. februar 2014, ligesom vi stopper med at indbetale til din ordning.

Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?
Vi har ligesom tidligere vurderet din erhvervsevne inden for dit nuværende erhverv på baggrund af udskrifter fra din læge, lægeerklæring 2 og speciallægeerklæringer fra Psykiater ..."

Af neuropsykologisk speciallægeerklæring indhentet af selskabet af 12/2 2014 fremgår blandt andet:

"**Konklusion**
[Klageren], som er 44 år gammel, er undersøgt på foranledning af PFA Pension. Hun er uddannet cand.negot., men har været sygemeldt fra sit job siden november 2009 på grund af stress og depression.

Resultaterne af den aktuelle neuropsykologiske undersøgelse peger på, at [klageren] intelligensmæssigt placerer sig omkring middel med sin stærke side inden for det sproglige område. Testresultaterne giver ikke mistanke om tilstedeværelsen af alvorligere kognitive deficits. Således klarer hun sig almindeligt i tre ud af fire hukommelsesprøver og klarer sig også godt med hensyn til arbejdshukommelse (nogle gange betegnet som korttidshukommelse eller opmærksomhedsspændvidde). Der ses dog præstationer, som giver anledning til mistanke om let nedsat funktionsniveau, i en visuel hukommelsesprøve, og i et par opgaver som stiller krav til mere kompleks opmærksomhedsfunktion.

Ved dagens undersøgelse fylder [klagerens] klager over kognitive deficits ikke så meget. Den konstaterede lette funktionsnedsættelse ved kompleks opmærksomhed kan godt betinge hendes vanskeligheder med at fungere i situationer, hvor der er uro omkring hende. På den led synes der således at være overensstemmelse mellem klager og testbillede ved dagens undersøgelse. De omfattende kognitive deficits, som er beskrevet i forbindelse med tidligere erklæringer, findes der ikke tegn på. Det skal endvidere bemærkes, at [klageren] virker reel i beskrivelsen af sine gener, og jeg finder ikke ved dagens undersøgelse tegn på, at hun på nogen måde overdriver i beskrivelsen af sin tilstand. Jeg beroliger [klageren] med, at der ikke er grund til at mistænke, at den belastning, hun har udsat sig for i en årrække, har resultereret i en hjerneskade.

Som det fremgår ovenfor, har [klagerens] tilstand og den medicinske behandling heraf været vurderet af egen læge samt tre psykiatere. Hun har endvidere modtaget samtaleterapi ved privatpraktiserende psykolog. Behandling synes at have resulteret i, at der ikke mere er tale om en egentlig depressiv tilstand, men [klageren] oplever dog fortsat en bred vifte af psykisk og somatiske symptomer og har en lav stresstærskel. Seneste diagnoseforslag er F48.0 Neurasteni, hvilket nok mest præcist beskriver tilstanden. Jeg kan ikke pege på yderligere behandlingstiltag, som vil kunne forventes at bedre tilstanden.

Der kan som beskrevet ikke konstateres en kognitiv funktionsnedsættelse af et omfang, så det begrænser [klagerens] arbejdsevne. Jeg mener derfor ikke, at det er urealistisk, at hun vil kunne komme til at fungere på en arbejdsplads, hvor der er rolige omgivelser, og hvor opgaverne er relativt rutineprægede. Da der nu er gået mere end fire år, og der har været iværksat relevant behandling og skånsom aktivering, uden at hendes funktionsniveau er bedret væsentligt, er det svært at være optimistisk omkring prognosen for fuld funktionel re-

stitution. En placering i et fleksjob 12-15 timer om ugen skønnes dog ikke at være et urealistisk, langsigtet mål, når det tages i betragtning, at [klageren] har nogle gode intellektuelle ressourcer og tidligere har fungeret på et højt niveau. Hvis der tages relevante skånehensyn, kan dette niveau formentlig nås i løbet af et års tid."

Selskabet fastholdt sin afgørelse hvilket blev meddelt klageren ved brev af 21/2 2014.

Af brevet fremgår bl.a.:

"Vi har nu behandlet oplysningerne og må desværre meddele dig, at vi igen har vurderet, at du ikke kan få udbetaling for nedsat erhvervsevne efter den 1. februar 2014.

Hvordan er vi nået frem til vores afgørelse?
For at du kan få udbetaling fra os, skal din erhvervsevne være nedsat med halvdelen eller mere. Selv om vi tager højde for den tidligere speciallægeerklæring fra ..., seneste psykologvurdering fra ... samt den seneste speciallægeerklæring fra ..., vurderer vi fortsat, at din erhvervsevne ikke er nedsat i det omfang. Derfor giver vi afgørelsen om stop af udbetalinger pr. 1. februar 2014.

Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?
Vi har bedømt din erhvervsevne ud fra en samlet vurdering af dit helbred og din indtjeningsevne inden for alle de erhverv, du er uddannet til at udføre og inden for alle de erhverv, som svarer til eller ligner dem, du tidligere har været ansat i."

I brev af 31/3 2014 fra klagerens psykolog hedder det bl.a.:

"Det skal nævnes, at samtlige arbejdsprøvninger, inklusiv relevante skånehensyn, som [klageren] har været igennem i 2011 og 2012, alle er sluttet med det resultat, at en ugentlig arbejdstid på over 10 timer, medførte at hun fik tilbagefald, hvilket betød, at hun måtte stoppe og have pause for at restituere sig - og så prøve igen.

Nærmere beskrevet viste arbejdsprøvningerne sig at gå rigtigt godt i begyndelsen, men så snart timetallet blev for højt, meldte udtrætheden og de alvorlige stressymptomerne sig, samtidig med at hun efterhånden måtte opgive at klare de daglige opgaver i hjemmet.

Dette viste sig at være et tilbagevendende mønster, som blev tydeligt over tid. Så længe hun ikke presses, fungerer de kognitive færdigheder rimeligt, men så snart ressourcerne overskrides, mister hun focus og overblik, - kroppens alarmklokker begynder at ringe.

Man kan sige, at hendes helbredstilstand har vist sig at være en dekompenseret tilstand, - hvor hun ikke selv er i stand til at kompensere, når arbejdspresset overskrider hendes formåen. Og det ser ud til at denne tilstand er stationær. - Det betyder, at huri ved et for højt arbejdsmæssigt timetal, bruger alle sine resterende ressourcer, hvorfor stressymptomerne vender tilbage. Det er den pris hun betaler efter flere års arbejdspres med en ugentlig arbejdstid langt ud over det normale - og efter en langvarig 4 årig sygdomsperiode med udbrændthed og depression.

[Klageren] har sandt nok fået det bedre - heldigvis da. Hun fremtræder ikke længere depressiv,- og den seneste diagnose F48.0 Neurasteni (kronisk belastningsreaktion) syntes at være en relevant tilstandsbeskrivelse.

Formålet med denne: skrivelse har været, at understrege alvoren i [klagerens] helbredstilstand, - herunder at hendes fysiske og psykiske bedring ikke nødvendigvis indebærer en samtidig forbedring af erhvervsevnen. Hendes helbredsmæssige bedring skyldes bl.a. at hun netop ikke presses, - samt at hun har lært hvordan hun administrerer sin energi og kræfter bedst muligt.

Konklusionen er altså at et antal ugentlige arbejdstimer i fremtiden må ligge på et niveau, som hun kan klare og som passer til de ressourcer, hun har tilbage. Og erfaringen indtil nu peger på, at det antal timer ligger på højst 10 eller derunder."

I klageskema af 5/7 2014 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
...
Specielt er vi uenige i PFA's fortolkning af speciallægeerklæring udarbejdet af psykolog ... dateret 12.02.2014, hvor der i konklusionens sidste afsnit står : En placering i et fleksjob 12-15 timer om ugen skønnes dog ikke at være et urealistisk, langsigtet mål, når det tages i betragtning.....Hvis der tages relevante skånehensyn, kan dette niveau formentlig nås i løbet af et års tid.
Dette tolker PFA til, at der aktuelt er en arbejdsevne på mere end halvdelen, hvilket for det første i modstrid med ovenstående, og for det andet ikke er dokumenteret gennem arbejdsprøvning e.l.
Yderligere kan det nævnes, at [klageren] i skrivende stund er i arbejdsafklarende forløb i kommunalt regi, hvor der præsteres en ugentlig arbejdstid på 2x2 timer med relevante skånehensyn.
Alt i alt mener vi, at der både er lægelig og arbejdsmæssig dokumentation for, at arbejdsevnen grundet de helbredsmæssige forhold er nedsat med mere end halvdelen.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Der ønskes genoptagelse af udbetaling af invalideydelse fra 01.02.2014."

Dertil har selskabet i brev af 1/8 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

"**PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen**
Af forsikringsbetingelserne sammenholdt med særlig policebestemmelse fremgår det, at ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse indtræder, når forsikrede erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen af den fulde erhvervsevne, jf. afsnit C, § 1, stk. 1.

Videre fremgår det, at en ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for folk med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredsmæssige tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse, jf. afsnit § 1, stk. 5.

Ved vurdering af forsikredes erhvervsevne lægger PFA Pension vægt på, at forsikrede gennem flere år havde en betydelig arbejdsbyrde og havde symptomer, som efterfølgende tolkes som stress, hvilket førte til endelig sygemelding pr. 18. november 2009.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede efterfølgende udviklede stressudløst depression.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede har gået til behandling hos egen læge (samtale og medicinsk) gennem hele forløbet, til samtaleterapi hos psykolog siden maj 2010 (og fortsat), samt er blevet set af psykiatere med henblik på optimering af medicinsk behandling.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede har været igennem et meget langt syge- og behandlingsforløb, og det er PFA Pensions opfattelse, at der undervejs er indtruffet en væsentlig bedring af forsikredes helbredsmæssige tilstand.

Således har forsikrede oplevet væsentlig bedring i forhold til søvn, indre uro, hovedpine og ikke mindst i forhold til depression, idet forsikrede ikke længere hverken føler sig eller fremtræder depressiv.

I denne forbindelse bemærkes tillige, at familiære forhold også vurderes at have påvirket forsikrede yderligere i begyndelsen af sygemeldingsperioden, eksempelvis, at forsikredes ægtefælle på daværende tidspunkt var arbejdsløs, og at børnene var yngre og dermed mere pasningskrævende.

PFA Pension lægger vægt på, at de af forsikrede oplevede kognitive vanskeligheder i form af hukommelses- og koncentrationsvanskeligheder kun i meget begrænset omfang genfindes i forbindelse med neuropsykologisk testning.

PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at neuropsykologen ved samtalen ikke bemærker alvorligere kognitive deficits, og at sådanne heller ikke findes ved testning. Neuropsykologen vurderer, at der er let funktionsnedsættelse i forbindelse med kompleks opmærksomhed, hvilket stemmer overens med, at forsikrede har vanskeligt ved at fungere i situationer, hvor der er uro omkring hende.

PFA Pension lægger vægt på, at neuropsykologen ikke konstaterer kognitiv funktionsnedsættelse af et omfang, der vurderes at nedsætte forsikredes arbejdsevne, men at neuropsykologen på grund af det lange forløb dog ikke er optimistisk hvad fuld funktionel restitution angår.

PFA Pension lægger vægt på, at neuropsykologen vurderer, at forsikrede vil kunne komme til at fungere på en arbejdsplads med rolige omgivelser og med rutineprægede arbejdsopgaver.

Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikrede tidligere har haft et særdeles højt funktions- og præstationsniveau og i perioder meget lange arbejdsdage med krævende fagligt indhold samt at forsikrede har perfektionistiske personlighedstræk, har høje forventninger til sig selv og til hvad hun skal kunne yde, hvilket kan vanskeliggøre tilbagevenden til arbejdsmarkedet. I denne forbindelse bemærkes det dog, at særlige accentuerede personlighedstræk ikke anses som sygdom, der kan nedsætte erhvervsevnen i forsikringsbetingelsernes forstand. Ligeledes bemærkes det, at forsikredes usædvanligt høje præstationsniveau tidligere ikke vurderes at være udgangspunktet for vurdering af' erhvervsevne.

PFA Pension vurderer, at forsikrede på sit tidligere arbejde havde meget stressende arbejdsforhold og følte sig belastet af opgaver, og at der ikke var udsigt til bedring af arbejdsforholdene. PFA Pension vurderer, at forsikrede ikke fremover vil kunne varetage denne slags arbejde/arbejdsopgaver. PFA Pension har på denne baggrund vurderet, at forsikredes

erhvervsevne inden for eget erhverv (specifik erhvervsevne) var nedsat i dækningsberettigende grad og har på denne baggrund tilkendt midlertidige udbetalinger ved nedsat erhvervsevne.

PFA Pension bemærker, at forsikrede efter endt uddannelse har haft en relativt kortvarig ansættelse før ansættelsen hos ..., som var på knap 10 år. De få ansættelser, og navnlig den sidste med massivt arbejdspres og oplevelse af dårlig ledelse, vurderes at udgøre en mental barriere for forsikrede i forhold til tilbagevenden til det ordinære arbejdsmarked.

PFA Pension anerkender, at forsikrede har et nedsat funktionsniveau og ikke vil komme til at fungere på samme høje niveau som før sygemeldingen, men vurderer dog fortsat, at forsikrede med rette skånehensyn, det vil sige fast struktur, rolige omgivelser og arbejdsopgaver uden stramme deadlines, vil kunne varetage et arbejde på mindst halv tid.

På denne baggrund vurderes det, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Det bemærkes, at forsikrede har haft et meget langvarigt fravær fra arbejdsmarkedet (siden efterår 2009), og at forsikrede i et vist omfang efterhånden har indrettet sin tilværelse efter ikke at være på arbejdsmarkedet. Således fremgår det, at forsikrede følger sin datter i skole hver dag og henter hende igen. Det bemærkes, at det at skulle bringe og hente datteren hver dag ikke udløser stresssymptomer. Ligeledes bemærkes det, at forsikrede trods uro oplyser at opholde sig på bibliotek, mens datteren er i skole. PFA Pension går ud fra, at opholdet har til formål at læse. Dette kan undre, da forsikrede samtidig angiver at opleve koncentrations- og hukommelsesvanskeligheder. Det bemærkes også, at forsikrede vælger at opholde sig på biblioteket trods uroen der.

Det er PFA Pensions opfattelse, at seneste arbejdsprøvning ikke giver et retvisende billede af forsikredes erhvervsmæssige formåen, idet den dels er flere år gammel efterhånden, dels var af relativ kort varighed, og da der vurderes at være indtruffet en forbedring af forsikredes helbredsmæssige tilstand siden arbejdsprøvningen, blandt andet på grund af ændring/optimering af den medicinske behandling.

Konklusion
Ud fra en samlet betragtning er det PFA Pensions opfattelse, at der er sket en forbedring af forsikredes helbredsmæssige tilstand, og at forsikredes generelle erhvervsevne ikke anses for nedsat med halvdelen, og at selskabet derfor har været berettiget til at stoppe udbetalinger ved nedsat erhvervsevne."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagerens repræsentant i brev af 22/8 2014 til nævnet bl.a. anført:

"Der er indhentet neuropsykologisk erklæring, dateret 12. februar 2014. I relation til testens resultat vil vi nævne, at [klageren] (...) 'overpræsterede', da hun gerne ville gøre det så godt som muligt. Deltagelse i testen resulterede i, at [klageren] de efterfølgende 2-3 dage var langt under sit daglige lave aktivitetsniveau og var væsentligt påvirket af deltagelse i testen. Med hendes egne ord 'lå hun brak' i 3 dage efter testen, og skulle hun have været testet f.eks 3 dage i træk, ville resultaterne have været markant dårligere på dag to og tre. Vi gør samtidig opmærksom på, at [klageren] ikke har haft mulighed for at kommentere dette overfor psykolog ..., da hun ikke har været inviteret til en efterfølgende drøftelse med psykologen af testens konklusioner.

I sidste afsnit på side 8/13 skal der rettelig stå 'neuropsykologen vurderer, at der ikke konstateres en kognitiv funktionsnedsættelse af et omfang...' Derved har ... ikke taget stilling til funktionsnedsættelse i bred forstand, men alene til at der i testen ikke kan konstateres kognitiv funktionsnedsættelse. Endvidere konkluderes der, at 'en placering i et fleksjob i 12-15 timer om ugen skønnes dog ikke at være et urealistisk, langsigtet mål..... dette niveau kan formentlig nås i løbet af et års tid'

Samtidig kan det nævnes, at [klageren] aktuelt er i arbejdsafklaring i kommunalt regi med 2x2 timer om ugen med relevante skånehensyn. Hun har på eget initiativ forsøgt sig med øgning af arbejdstiden til 2x3 timer om ugen, men måtte ophøre hermed, da det blev for belastende for helbredet.

Bemærkninger til PFA's begrundelse for at fastholde afgørelsen.

I sidste afsnit på side 10/13 inddrager PFA de familiære forhold hos [klageren]. Vi mener, at disse forhold ikke har haft indvirkning på de helbredsmæssige forhold for [klageren], da de i familien er vant til kortere vinterarbejdsløshed for hendes mand ... M.h.t. til børnenes alder og behov for pasning, har [klagerens] familie ikke været mere påvirket end andre familier med småbørn, så vi mener, at dette afsnit er irrelevant i denne sammenhæng.

På side 11/13 sidste afsnit vurderer PFA - uden dokumentation - at tidligere massivt arbejdspres og dårlig ledelse har betydet, at der hos [klageren] er en mental barriere i forhold til tilbagevenden til ordinært arbejdsmarked. [Klageren] bemærker hertil, at der ikke er mentale barrierer i forhold til tilbagevenden til ordinært arbejdsmarked - hun vil rigtig gerne arbejde 37 timer om ugen,- men at udtalelser fra læger og psykolog dokumenterer, at dette ikke er realistisk.

På side 12/13 afsnit 3 bemærker PFA diverse omkring følgen datter i skole, ophold på bibliotek m.v. Hertil vil vi anføre, at [klageren] tager bussen sammen med sin datter om morgenen, men at dette ikke er en nødvendighed, da datteren kan klare det selv. Når [klageren] til tider opholder sig på biblioteket, er det som mellemstation, hvis hun har andre ærinder i byen. Det er belastende for [klageren] at opholde sig på biblioteket, så det sker aldrig 2 dage i træk, og når PFA går ud fra, at biblioteksophold er for at læse, så er dette ikke helt i overensstemmelse med virkeligheden. Når [klageren] er på biblioteket kan hun godt kortvarigt og med mange pauser læse i en bog, men ellers sidder hun og blunder, kigger på mennesker og 'fordriver' tiden, indtil hun skal til sit ærinde.

Alt i alt mener vi, at konklusion fra psykolog med 12-15 timer i fleksjob som langsigtet mål sammenholdt med aktuelle arbejdsprøvning på 2x2 timer dokumenterer, at restarbejdsevnen hos [klageren] er nedsat til mindre end 50% i øjeblikket, og at udbetalingen for nedsat arbejdsevne derfor bør genoptages, i hvert fald indtil aktuel arbejdsprøvning i ... Kommune viser en væsentligt højere arbejdsevne end de nuværende 2x2 timer om ugen."

Heroverfor har selskabet i brev af 12/9 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

"Vedrørende neuropsykologisk undersøgelse og konklusionen heri skal PFA Pension bemærke, at undersøgelsen er gennemført, da forsikrede til stadighed klager over kognitive vanskeligheder i form af hukommelsesvanskeligheder, koncentrationsvanskeligheder, hurtig udtrætning, afledes let, vanskeligheder med planlægning og bevare overblikket.

Det vurderes, at forsikrede oplever sig påvirket af kognitive vanskeligheder, men at disse altså kun i begrænset omfang genfindes ved neuropsykologisk testning.

Vedrørende familiære forhold fastholdes det, at mindre børn er mere pasningskrævende end større børn, og at dette har stillet større krav og været en yderligere belastning for forsikrede, der i forvejen var sygemeldt. Det vurderes, at denne belastning nu er aftaget, da børnene er blevet ældre. På denne baggrund vurderes det, at de familiære forhold nu har medført en øgning af forsikredes ressourcer til andre formål.

Det fastholdes, at forsikrede ikke har haft ubetingede gode oplevelser med arbejdsmarkedet, og at der derfor vurderes i et eller andet omfang at være en barriere i forhold til tilbagevenden hertil - også i betragtning af, at det er næsten 5 år siden, forsikrede har været på arbejdsmarkedet. PFA Pension finder det naturligt, hvis forsikrede har en vis ængstelse i forhold til tilbagevenden til arbejdsmarkedet og vurderer, at en gradvis tilbagevenden vil være hensigtsmæssig. Det bemærkes, at forsikrede ikke nødvendigvis skal kunne arbejde på fuld tid for ikke længere at være berettiget til udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Vedrørende følgen datter i skole finder PFA Pension anledning til at bemærke, at forsikrede har valgt og fortsat vælger at følge sin datter i skole, selvom det ikke er en nødvendighed. Det bemærkes, at forsikrede endda vælger at følge datteren i skole og opholde sig på et uro-præget bibliotek, hvilket forsikrede finder belastende, indtil forsikrede selv skal et ærinde, fremfor at tage af sted direkte til ærindet. Det fastholdes, at dette taler for, at forsikrede i et vist omfang har indrettet sin tilværelse efter ikke længere at være på arbejdsmarkedet. Det bemærkes endvidere, at forsikrede har ressourcer til at følge sin datter i skole og til at være et bestemt sted til et bestemt tidspunkt uden at dette udløser stresssymptomer. Det vurderes, at disse ressourcer udviser en resterhvervsevne, der burde kunne udnyttes på arbejdsmarkedet."

Klagerens repræsentant har dertil i brev af 1/10 2014 til nævnet bl.a. anført:

"Vedr. den neuropsykologiske undersøgelse fastholder vi, at [klageren] (...) fortsat oplever, at de kognitive vanskeligheder er et problem - hun kan fungere i kortere perioder, hvorefter hun har behov for ro. Generelt set kan [klageren] ikke præstere på arbejdsmæssigt niveau flere dage i træk, hvilket praktikken i kommunalt regi i perioden 21.05:2014-21.08.2014 også viste. Der var tale om yderst skånsomme opgaver med ugentlig timetal på 2x2 timer, hvilket er ganske i overensstemmelse med den aktuelle kapacitet hos [klageren].

[Klageren] har været på arbejdsmarkedet i mange år, og der har været såvel gode som mindre gode oplevelser. Vi oplever ikke, at denne forhistorie er en barriere for det fremtidige arbejdsliv for [klageren]. Hun har altid været og er stadig interesseret i at arbejde så meget, som de helbredsmæssige forhold tillader. Det opleves desværre, at de helbredsmæssige begrænsninger gennem de senere år har betydet, at erhvervsevnen er nedsat med væsentlig mere end 50 %. Dette understøttes også af neuropsykologens udtalelse fra februar 2014, hvor han anslår en arbejdsuge på 12-15 timer som et langsigtet mål med rette skånehensyn og af den nylig gennemførte praktik på 2x2 timer om ugen i kommunalt regi.

PFA anfører, at når [klageren] følger sin datter til skole 'udløser dette ikke stresssymptomer'. Dette er ikke korrekt, da det tværtimod udløser stresssymptomer. Specielt hvis [klageren] har andre ærinder, lægebesøg, møde på fagforening e.l., betyder det, at [klageren] har brug for en rolig hjemmedag bagefter, da hun er 'udkørt'. At være udkørt er for [klageren] at være yderst lyd- og støjfølsom, træt, have brug for hvile, ikke kunne overskue flere

på én gang og let miste overblikket i det, som hun laver. Hovedpine (er vendt tilbage efter arbejdsprøvningen), svimmelhed og indre uro kommer igen, når [klageren] bliver presset."

Selskabet har i brev af 8/12 2014 til nævnet oplyst, at det har modtaget yderligere oplysninger fra klagerens kommune. Af selskabets brev til nævnet fremgår:

"Af notat af 17. januar 2014 i journaloversigt (bilag AI, side 7f) fremgår det, at forsikrede den 14. januar 2014 rettede henvendelse til tidligere sagsbehandler i sygedagpengeafdelingen, der sendte besked videre til socialrådgiver i anden afdeling, idet der ikke længere var en sygedagpengesag. Det fremgår, at forsikrede på ny har rettet henvendelse, idet hun ønsker hjælp i forhold til arbejdsmarkedet.

Af notat af 17. januar 2014 i journaloversigt (bilag AI, side 7ø) fremgår det, at forsikrede fortæller, at den udbetaling hun har fået fra forsikring nu stopper, og at hun i den forbindelse ønsker afklaring i forhold til fremtidig forsørgelse.

Det fremgår, at forsikrede oplyser, at hun har brugt det forgangne år til at afprøve, hvor meget hun kan i hverdagen. Forsikrede oplyser videre, at der er blevet reguleret i hendes medicin, og at der ikke forventes ændringer i hendes funktionsniveau.

Det fremgår, at forsikrede blev orienteret om muligheder, herunder virksomhedspraktik, godkendelse til fleksjob eller et ressourceforløb. Det fremgår, at forsikrede blev orienteret om, at der ikke kan tages stilling, førend hun har været i virksomhedspraktik og sagen er vurderet i rehabiliteringsteam.

Det fremgår, at forsikrede ønskede selv at undersøge mulighederne for virksomhedspraktik, og at hun selv ville prøve at tage kontakt til virksomhed med henblik på etablering af virksomhedspraktik med skånsom opstart.

Af notat af 20. maj 2014 i journaloversigt (bilag AI, side 6n) fremgår det, at forsikrede var bevilget mentorfunktion fra den 21. maj 2012 til den 22. august 2014. Det fremgår, at der ydes støtte til mentor 2,5 timer om ugen, og at mentor skal hjælpe med at skabe faste rammer og forudsigelighed i forhold til fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet, hjælper desuden med udvikling af arbejdsevnen.

Af notat af 20. maj 2014 (bilag AI, side 5f) fremgår det, at forsikrede er i virksomhedspraktik i ... 4 timer om ugen.

Af notat af 17. juni 2014 (bilag AI, side 4) fremgår det, at der foretages opfølgning på virksomhedsplacering. Det fremgår, at forsikrede er ganske tilfreds med sine arbejdsopgaver, der blandt andet består i udarbejdelse af grafisk materiale til kommunen.

Det fremgår, at forsikrede ikke finder tilstanden forandret, og at der stadig er tale om ekstrem psykisk/fysisk udmattelse, herunder koncentrationsbesvær, vanskeligheder med at tænke og distraherende tanker, samt fysisk træthed og udmattelse efter ganske ringe legemlig anstrengelse, muskelspændinger og -smerter med vanskeligheder ved at slappe af.

Det fremgår, at forsikrede er i virksomhedspraktik 2 gange om ugen á 2 timer. Det fremgår, at forsikrede efter de få timer er brugt og må hvile både på dagen og dagen efter for at samle kræfter. Det fremgår, at forsikrede gerne vil og føler, at hun kan give noget fra sig, men er klar over, at den helbredmæssige tilstand måske ikke vil ændre sig.

Af notat af 25. august 2014 (bilag AJ, side 3) fremgår det, at praktikforløbet stoppede planmæssigt den 22. august 2014. Mentor har udfærdiget udtalelse og vurderer, at forsikrede har været effektiv i de fremmødte timer. Mentor oplever forsikrede som skrøbelig, og at der skal ikke meget til at vælte hendes ressourcer til at udføre et stykke arbejde. Mentor vurderer, at både kan være tanker, der forstyrrer og pres på privatsituationen.

Det er PFA Pensions opfattelse, at der i de kommunale oplysninger ikke fremkommer lægelige oplysninger, der skulle dokumentere en erhvervsevnenedsættelse på halvdelen eller derover efter den 1. februar 2014.

PFA Pension er uforstående over for det udviste meget lave funktionsniveau i virksomhedspraktik og forsikredes efterfølgende uoverkommelighedsfølelse. Det er PFA Pensions opfattelse, at dette stemmer dårligt overens med forsikredes familieliv med blandt andet to mindreårige børn.

Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikrede efter sit årelange fravær fra arbejdsmarkedet har en naturlig ængstelse i forhold til tilbagevenden og vil have behov for en skånsom tilbagevenden med langsom optrapning af arbejdstiden, og at dette er afspejlet i virksomhedspraktikken.

PFA Pension bemærker, at forsikrede efter, at udbetaling fra PFA Pension blev varslet stoppet rettede henvendelse til kommunen med ønske om afklaring i forhold til fremtidig forsørgelse, herunder at forsikrede selv ønskede at finde egnet praktiksted.

På denne baggrund er det PFA Pensions opfattelse, at forsikrede i et vist omfang accepterer PFA Pensions vurdering af erhvervsevnen, og i øvrigt også selv mener, at der er en resterhvervsevne, der vil kunne udnyttes på arbejdsmarkedet, herunder at forsikrede udviste initiativ og overskud til selv at finde egnet praktiksted. Det bemærkes, at forsikrede også tidligere har stillet store krav til arbejdsopgaver og arbejdsplads under afklaring.

PFA Pension bemærker, at forsikredes mentor antyder, at forhold på hjemmefronten har indflydelse på forsikredes formåen.

På denne baggrund fastholder PFA Pension, at forsikrede med rette skånehensyn bør kunne arbejde på mindst halv tid og at erhvervsevnen ikke er nedsat med mindst halvdelen."

Af den ovenfor omtalte kommunale notat af 25/8 2014 fremgår:

"**Opfølgning på virksomhedsplacering**

…

[Klageren] forløb ved … stopper planmæssigt hvorefter der skal vurderes på sagen. [Klageren] fortæller som en understøtning af tidligere opfølgning hvorledes hendes liv ofte fungere. Skal [klagere] fra hjemmet ud at handle står hun ofte i butikken uden et huske hvad hun kom for, må i mange tilfælde gå tilbage til butikken 3 gange før det lykkedes at handle ind.

[Klageren] startede praktikken i et kontor hvor hun kunne sidde i fred, der har senere været tale om at flytte kontor og dele dette sammen med [klagerens] kontakt
person … . [Klageren] har passet sit arbejde og undgået fravær, men fortæller den uro der kunne opstå på kontoret har været en udfordring for hendes sårbarhed, samtidigt vil [klageren] gerne fortælle at ingen kan pakke hende ind for sådan er arbejdslivet, men det ugentlige timetal var alt hvad hun har formået.

…

[Klageren] har været på … to gange om ugen tirsdag og torsdag begge dage to timer.
[Klageren] har haft til opgave at finde projektbeskrivelser omhandlende tilbud til psykisk sårbare på nettet.
Disse har hun vurderet og udvalgt dem der kunne tilføre vores organisation relevant erfaring.
[Klageren] har lavet små referater og en oversigtsliste over hendes arbejde.
Alt sammen på et høt fagligt niveau.
[Klageren] har ikke haft et tidspres l arbejdsudførelsen. Jeg vurderer at [klageren] arbejder effektivt nok ide timer hun har været her. Det tager temmelig lang tid det hun har arbejdet med.
Jeg oplever at [klageren] er skrøbelig og der skal ikke meget til at vælte hendes ressourcer til at udføre et stykke arbejde.
Det kan være både tanker som forstyrre og pres på privat situationen.
[Klageren] siger se/v fra ide situationer. [Klageren] har i arbejdet haft skånehensyn i form af, skærmet arbejdsplads. Dvs ingen udefra kommende støj eller kontakt.
Desuden har [klageren] selv valgt tilrettelæggelsen af dagene, [klageren] fortæller hun efter en sådan arbejdsdag har brug for at restituere for at kunne varetage almene funktioner i forbindelse med arbejdslivet.
[Klageren] har været mødestabil, imødekommende og et behageligt menneske at have på kontoret.
Mit samlede indtryk af [klageren] er at hun er et højt uddannet menneske med udtalt koncentrationsbesvær.
Når hun tvinger sig til at koncentrere sig har det konsekvenser for de samlede ressourcer, som påvirker resten af hendes dag."

Klagerens repræsentant har ved brev af 12/1 2015 til nævnet fremsendt brev af 18/12 2014 fra klagerens kommune samt journal. Det fremgår af brevet af 18/12 2014, at klageren er bevilliget fleksjob fra den 16/12 2014, og at jobcenteret har vurderet, at hendes effektive arbejdstid er 4 timer ugentligt. Af den kommunale journal af 18/12 2014 fremgår bl.a.:

"Pgl. oplyser på mødet:
- At hun ikke kan holde til at have aktiviteter flere dage i træk,
- Har gået til psykolog, og føler at hun er blevet bedre til at sige fra og at hun har fået lagt et godt fundament.
- Hun kan ikke holde til at gå i motionscenter men holder sig igang ved at gå 2,5 km dagligt.
- Hendes diabetes er nu velreguleret.
- Ønsker selv at hun på sigt kan øges i timer.
- Vil gerne fleksjob på 4 timer ugentligt og en livsstils coach.

Teamet vurderer, at pgl. er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at han ikke kan arbejde på ordinære vilkår. Dette begrundes med den beskæftigelsesmæssige indsats i form af flere virksomhedspraktikker, hvor mulighed for fastholdelse på arbejdsmarkedet på ordinære vilkår via revalideringsbestemmelserne og arbejdsfastholdelsesmulighederne (§56-aftale, hjælpemidler, personlig assistance ordning) er afprøvet og afklaret.
Det fremgår af rehabiliteringsplanen, at pgl. er uddannet cand. negot. med engelsk som hovedsprog, ... Universitet, 1997. Pgl.'s sidste ansættelse var som salgs- og indkøbskoordina-

tor ved ..., pgl. blev fyret pr. 30. april 2010 efter 10 års ansættelse. Herefter modtaget sygedagpenge. Siden januar 2014 har pgl. været uden forsørgelse.

Seneste praktik er beskrevet afholdt med optimale skånehensyn, såsom afskærmet arbejdsplads, med opgaver uden tidspres og timetal på 2 x 2 timer om ugen. Forsøg på udvikling af timetal har ikke været muligt pga. [klagerens] udtrætnings niveau.
Der er beskrevet virksomhedspraktik ved ... Universitet i perioden 23.01.12 - 20.04.12 med fremmøde 3 ½ time 4 dage i ugen. Der beskrevet at skånehensyn ikke er opfyldt. Pgl. har deltaget i afklarende virksomhedspraktik hos ... i perioden fra d. 18.08.12 - 19.10.12. Fremmøde 3 timer 4 dage i ugen.

Teamet vurderer, at det er dokumenteret, at pgls. arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat grundet neurasteni. Der har været psykiske problemer siden 2009. Vurderet ved psykiater dels 2011 og senere (udateret), hvor det anføres, at det trods langvarig medicinsk behandling ikke er lykkedes helt at behandle stress /depression lidelsen samt udbrændthed og der foreslås intensiveret behandling samt forsat psykolog. Dette er efterfølgende iværksat og egen læge finder tilstanden stationær og har varet mere end 5 år og anfører at der er tale om udbrændthed. Oktober 13 beskriver behandlende psykolog forsat behov for støttende samtaler, men finder ikke at erhvervsevnen har bedret sig. På mødet oplyser pgl., at behandlingen er ophørt, men at indlærte strategier fortsat anvendes og der findes aktuelt ikke behov for yderligere psykologbehandling. Derudover får pgl. medicinsk behandling for sukkersyge og forhøjet kolesterol. På mødet drøftes muligheden for bedring af livskvalitet og funktionsevne ved motion og livsstilsændringer primært i forhold til sukkersygen.

Der kan således ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder og tilstanden vurderes varig. Teamet har i sin indstilling lagt særlig vægt på oplysningerne fra virksomhedspraktikkerne og sammenhængen til helbredstilstanden, hvor der vurderes at være god overensstemmelse mellem det fremviste funktionsniveau og helbredstilstanden.

Fleksjob type eller arbejdsfunktion
Kontorarbejde, grafiske opgaver.

Særlige hensyn:
Varige skånehensyn: - Struktur Forudsigelighed – Faste rammer – Velstrukturerede arbejdsopgaver – Bør ikke udsættes for stress, pres og deadlines – roligt arbejdsmiljø – Nedsat arbejdstid – aktuelt ca. 4 t/u med en effektivitet på 100 %.

Støtte:
På baggrund af pgls. aktuelle meget lille arbejdsevne, vurderes det, at pgls. arbejdsevne kan udvikles, således pgl. kan øge hendes arbejdstid inden for en rimelig periode.
For at kunne støtte pgl. i denne udvikling, indstilles der til, at pgl. tilknyttes en livsstilcoach, som ved hjælp af livsstilændring kan bedre hendes funktionsniveau i forhold til arbejdsmarkedet."

Heroverfor har selskabet i brev af 28/1 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"1. Det fremgår af ... Kommunes afgørelse af 18. december 2014 samt Rehabiliteringsteamets indstilling af samme dato, at forsikredes arbejdstid pt. er 4 timer ugentligt, og at forsikrede selv har et ønske om øge af arbejdstiden derudover (fremhævning foretaget her).

Der findes således i såvel indstillingen som i forsikredes egen tilkendegivelse holdepunkter for, at forsikredes tilstand ikke kan anses for at være stationær, og at hendes erhvervsevne

ikke er varigt nedsat i et niveau svarende til det, der er observeret ved den (i 2014) gennemførte arbejdsprøvning.

2. Som allerede gjort gældende, er det PFA Pensions opfattelse, at det nærmere er forsikredes sociale forhold, der udgør en barriere for hendes arbejdsmæssige formåen (også som udvist i den seneste arbejdsprøvning) samt sætter begrænsninger for hendes funktionsniveau, end at det er helbredsmæssigt betinget.

Forsikrede har i tidligere arbejdsprøvninger (2012) haft et langt højere funktionsniveau til trods for, at skånehensyn ikke har været fuldt ud tilgodeset (notat af 15. oktober 2012 i ressourceprofil, bilag X, side 1n-3ø). Der er således angiveligt sket en forringelse af forsikredes formåen i forhold til omfanget af den arbejdstid, hun kan overkomme, uden at dette kan forklares på baggrund af hendes helbred og de lægelige oplysninger i sagen, idet der hverken er påvist eller af forsikrede selv omtalt en forværring af forsikredes helbred.

3. Det bemærkes for en god ordens skyld, at kommunens afgørelse - her om visitation til fleksjob - ikke i sig selv har betydning for PFA's vurdering af forsikredes helbred og erhvervsevne og den deraf følgende afgørelse.

De oplysninger mv., der danner grundlag for kommunens vurdering og afgørelse, indgår naturligvis i PFA's vurdering - men altså ikke selve udfaldet af kommunens vurdering (her indstilling om visitering til fleksjob).

PFA's vurdering er uafhængig af kommunens, og den foretages på baggrund af og i overensstemmelse med aftalegrundlaget mellem selskabet og forsikrede (police og forsikringsbetingelser) - og sker på baggrund af primært de lægelige oplysninger om forsikrede."

Efterfølgende er klagerens repræsentant fremkommet med yderligere kommentarer i brev af 10/2 2015 til nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.
...
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
...

§ 3. Dokumentation

PFA Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i ydelsesberettiget grad, og kan forlange de oplysninger, som PFA Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Desuden er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge af læger, som anvises af PFA Pension.

Stk. 2. Dækkes udgifterne ikke af anden forsikring, betaler PFA Pension alle udgifter i forbindelse med helbredsundersøgelser, der efter PFA Pension's skøn er nødvendige til bedømmelse af invaliditeten.

§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/ eller præmiefritagelse

...

Stk. 3. Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af invalidepension med dertil hørende præmiefritagelse med indtil tre måneders varsel. Er der alene ydet præmiefritagelse, ophører denne med en måneds varsel."

Nævnet udtaler:

Som sagen foreligger oplyst finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har foretaget en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne.

Det fremgår af den kommunale journal af 18/12 2014, at klagerens varige skånehensyn er struktur, forudsigelighed, faste rammer, og velstrukturerede arbejdsopgaver. Endvidere er det anført, at hun ikke bør udsættes for stress, pres og deadlines, skal have et roligt arbejdsmiljø og arbejde på nedsat tid.

Af patientjournalen af 25/3 2013 fra en psykiatrisk afdeling fremgår det, at der er brug for markante skånehensyn. Derudover fremgår det, at klageren beskriver vedvarende svære og invaliderende kognitive vanskeligheder, og at hun ikke længere fremtræder som depressiv.

Neuropsykologen har i sit brev af 12/2 2014 oplyst, at diagnosen neurasteni nok mest præcist beskriver klagerens tilstand, og at der ikke kan konstateres en kognitiv funkti-

onsnedsættelse i et omfang, så det begrænser klagerens arbejdsevne. Neuropsykologen skønner, at en placering i et fleksjob 12-15 timer ugentligt ikke er et urealistisk langsigtet mål, og at dette niveau formentlig kan nås i løbet af et års tid, når der tages relevante skånehensyn.

Klagerens psykolog har i brev af 31/3 2014 anført, at antallet af arbejdstimer må ligge på et niveau, som klageren kan klare, og som passer til de ressourcer, hun har tilbage, og at: ”erfaringen indtil nu peger på, at det antal timer ligger på højst 10 eller derunder.”

På baggrund af det ovenfor anførte og efter en gennemgang af sagens øvrige oplysninger finder nævnet, at klageren har bevist, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/2 2014.

Nævnet har herved bl.a. lagt vægt på det oplyste om arbejdsprøvningerne, skånehensynene og klagerens helbredstilstand. Nævnet har endvidere lagt vægt på oplysningerne om klagerens arbejdstid, der fremgår af den af selskabet indhentede neuropsykologiske undersøgelse. Nævnet finder herefter, at selskabet ikke er berettiget til at afvise at yde forsikringsdækning for det anmeldte erhvervsevnetab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller derover, og skal fortsætte udbetalingen af helbredsbetingede ydelser og præmiefritagelse efter den 1/2 2014. Forfaldne ydelser skal forrentes i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 24.

Marianne Højgaard Pedersen
formand